

REFERAT Sundhedsudvalget 2022-2025 d. 23-09-2025

Mødedato Tirsdag d. 23. september 2025 kl. 13:00

Mødested Udvalgsværelset, Indgang B, lokale 3.s.54, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
B-sag: Anvendelse af resterende puljemidler til fremme af præstationsfrie fællesskaber for børn og	4
B-sag: Beslutning om næste skridt i relation til anbefalinger fra Ekspertråd for Forskning i Forebyg	8
C-sag: Drøftelse af en ny vision for en nikotinfri fremtid i Odense.....	10
C-sag: Styrkelse af unges sociale fællesskaber og trivsel i Odense.....	13
D-sag: Opsamling på valgperioden 2022-2025 - udvalgets interesser og politiske aftryk.....	16
D-sag: Psykologteamets tilbud for unge i Odense Kommune.....	20
D-sag: Status på Psykiatриhandleplanen.....	22
D-sag: Aktuelle sager.....	24

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-A00-4-24

Sagsresumé

Godkendelse af dagsorden til Sundhedsudvalgets møde den 23. september 2025.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender dagsordenen.

Cæcilie Crawley deltog ikke i mødet. Abdinoor Adam Hansen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Punkt 2: B-sag: Anvendelse af resterende puljemidler til fremme af præstationsfrie fællesskaber for børn og unge

29.12.00-G01-3-23

Sagsresumé

Sundhedsudvalget i Odense har siden 2023 haft en pulje på 270.000 kr. til at fremme præstationsfrie fællesskaber for børn og unge. I 2025 blev der uddelt 500.000 kr. til 22 idrætsforeninger i samarbejde med DGI Fyn, som bidrog med 250.000 kr. Puljen modtog 49 ansøgninger med et samlet beløb på 1,5 mio. kr., og der resterer fortsat 347.000 kr. til uddeling i 2025, hvilket skyldes pris- og lønfremskrivninger.

Puljen er en del af indsatsen *Et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel i Odense* og har fokus på leg, bevægelse og fællesskab frem for præstation. Forvaltningen anbefaler en ny uddelingsrunde i 2025 med samme kriterier og samarbejde med DGI Fyn, som igen ønsker at bidrage med 250.000 kr.

Kriterierne for tildeling omfatter:

- Fremme af fællesskaber gennem leg og bevægelse
- Inklusion af børn og unge uden foreningslivstilknytning
- Styrkelse af eksisterende foreningsrelationer
- Øget kendskab til lokale fritidsaktiviteter

Forvaltningen vil ved en ny uddelingsrunde have særligt fokus på geografisk spredning og ulighed i sundhed. Derfor vil der også blive taget kontakt til foreninger i udsatte boligområder samt i nogle af de områder, der ikke modtog midler i foråret 2025. Den nye proces planlægges med ansøgningsperiode i oktober, tildeling i november-december og projektstart i første kvartal 2026.

Effekt

Indsatserne under *Et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel i Odense* bidrager positivt til Odensemålene *Børn og unge bliver klar til fremtiden* samt *Et sundere Odense*. Formålet er at vende den negative udvikling i børn og unges mentale trivsel ved at give dem rammer, støtte og færdigheder til at mestre livet.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at udvalget godkender at gennemføre endnu en uddelingsrunde af puljemidlerne fra puljen *Fremme af fællesskaber frem for præstationer* for 2025, som beskrevet i sagen.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Cæcilie Crawley deltog ikke i mødet. Abdinoor Adam Hansen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Med budgettet for 2023 blev Sundhedsudvalget tildelt 270.000 kr. til at fremme præstationsfrie fællesskaber for børn og unge over en treårig periode. Den 25. marts 2025 tildelte Sundhedsudvalget tilskud fra puljen til 22 idrætsforeninger i Odense. Tildelingen skete i samarbejde med DGI Fyn, som bidrog med 250.000 kr. til puljen, hvilket medførte, at den samlede pulje i 2025 udgjorde 500.000 kr. I alt, modtog puljen 49 ansøgninger med et samlet ansøgt beløb på 1,5 mio. kr.

De midler, der blev uddelt i 2025, var overført fra det foregående års budget. Der resterer derfor fortsat 347.000 kr. i puljen til uddeling i 2025, hvilket skyldes pris- og lønfremskrivninger. Puljen er en del af indsatsen *Et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel i Odense*, som skal bidrage til, at flere børn og unge i Odense trives.

Med denne sag skal Sundhedsudvalget beslutte, hvorvidt forvaltningen skal gennemføre endnu en uddelingsrunde af de resterende midler i puljen. DGI Fyn har tilkendegivet, at de gerne vil samarbejde med forvaltningen om endnu en uddelingsrunde under samme vilkår som ved uddelingen i marts 2025. Det betyder også, at de ønsker at bidrage med 250.000 kr. til puljen. Forvaltningen anbefaler, at en ny uddelingsrunde i 2025 sker med udgangspunkt i de samme kriterier som ved uddelingen i marts 2025, taget tidsperspektivet i betragtning.

Ved uddelingen i marts 2025 blev ansøgningerne vurderet ud fra følgende kriterier:

- Fremme af fællesskaber frem for præstationer gennem leg og bevægelse
Aktiviteters grundlæggende fokus skal være at fremme fællesskaber gennem leg og bevægelse – frem for præstationer. Der skal være fokus på at inkludere børn og unge i sunde fællesskaber, hvor det er tilladt at fejle, og hvor der skabes en pause fra perfektionskulturen.
- Flere børn og unge i foreningslivet
Aktiviteterne skal bidrage til, at flere børn og unge, som ikke allerede er en del af foreningslivet, får tilknytning hertil. Dette skal styrke deres selvtillid og selvværd, mindske skærmtiden og fremme deltagelse i aktive fællesskaber.
- Styrke børn og unges relation til idræts- og foreningslivet
Aktiviteterne skal understøtte og styrke eksisterende foreningsrelationer og mindske frafald blandt børn og unge. Dette kan bl.a. ske ved at fremme fællesskab og sammenhold og reducere konkurrence- og præstationskulturen.
- Styrke børn og unges viden om fritidsaktiviteter i deres lokalmiljø
Aktiviteterne skal generelt bidrage til, at børn og unge får større kendskab til fritidsaktiviteter i deres nærområde.

Kriterierne blev besluttet af Sundhedsudvalget den 29. oktober 2024. På samme møde blev det besluttet at indgå samarbejde med DGI Fyn om puljen, så fokus for uddelingen i marts 2025 var at fremme fællesskaber frem for præstationer i idrætsforeningerne i Odense.

Forvaltningen anbefaler, at puljens formål og kriterier fastholdes ved en ny tildeling. Dette skyldes bl.a. den store interesse fra idrætsforeningerne samt de positive tilbagemeldinger, som forvaltningen har modtaget fra foreninger, der har gennemført projekter med midler fra foråret 2025.

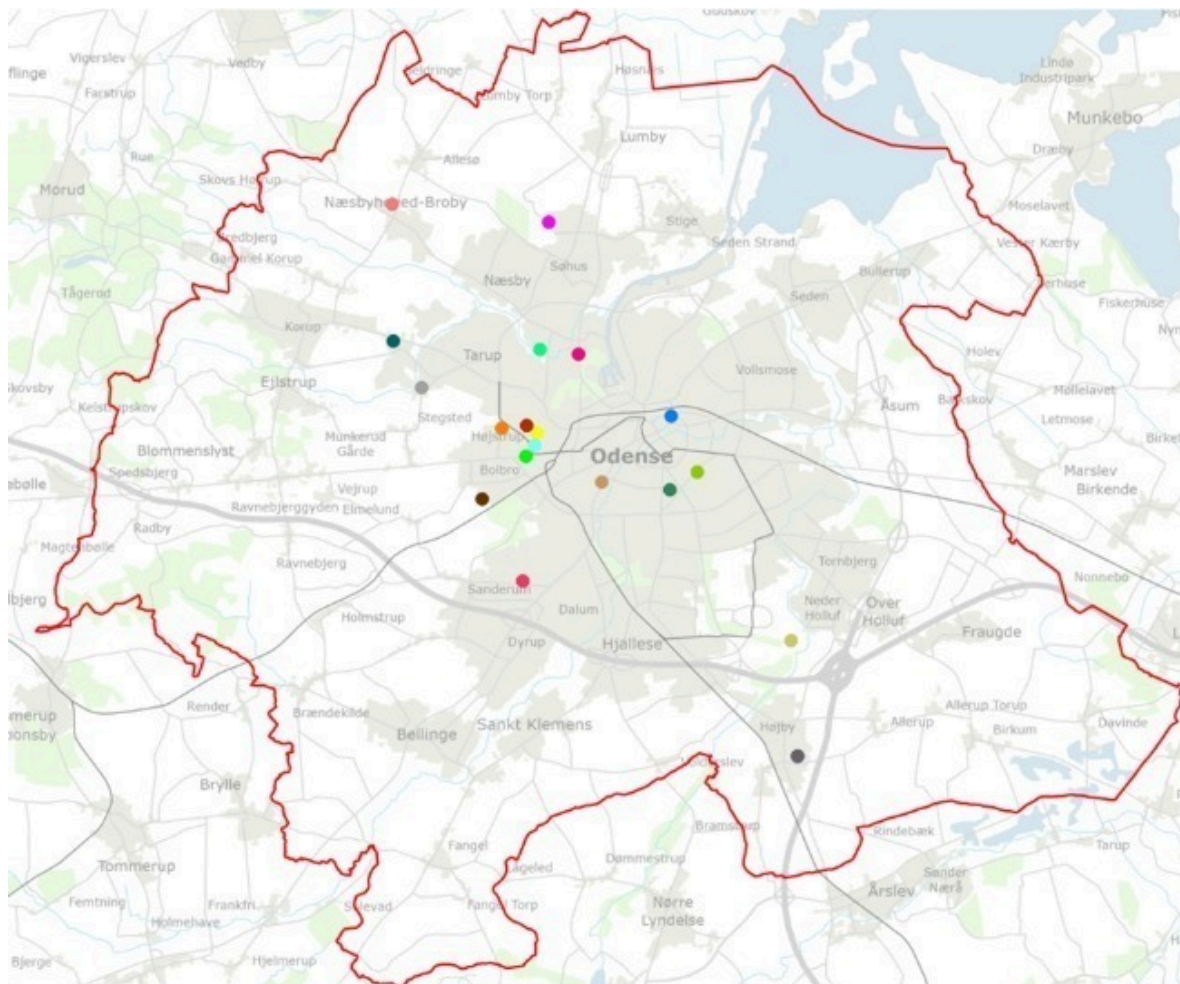
Udvalgte citater fra evalueringerne:

- *“Midlerne gjorde det muligt at inkludere alle, uanset økonomisk baggrund. Vi kunne tilbyde aktiviteter som minigolf samt invitere gæsteinstruktører – alt sammen med til at skabe sammenhold og fælles oplevelser.”*
- *“Vi lærte, at det styrker sammenholdet markant, når børn, unge og voksne deltager i aktiviteter uden fokus på præstation. Vi vil bruge erfaringerne til at planlægge flere lignende events og inddrage familier endnu mere.”*
- *“Tilbagemeldingerne fra forældre har været meget positive. De fremhæver, at det giver stor værdi for pigerne at lave noget socialt sammen uden for fodboldbanen – særligt på tværs af årgange og skoler. Flere nævner, at arrangementet har styrket fællesskabet, øget forståelsen og respekten mellem pigerne og givet dem nye relationer.”*

Forældrene oplever, at aktiviteter som denne bidrager til et stærkere sammenhold både på og uden for banen, og flere opfordrer til lignende arrangementer i fremtiden. Pigerne selv kom glade hjem og syntes, det havde været sjovt, anderledes og spændende at dyste i nye konstellationer.”

Fokus på større geografisk spredning og ulighed i sundhed

På kortet nedenfor ses den geografiske placering af de idrætsforeninger, der fik tildelt puljemidler i 2025. Én forening fremgår ikke af kortet, da det bl.a. er et online fællesskab. Den røde linje markerer kommunegrænsen, mens prikkerne viser foreningernes placering.

Kortet viser, at der er flere områder i Odense Kommune, som ikke modtog puljemidler. Ved en ny tildelingsrunde vil forvaltningen have et særskilt fokus på at sikre, at midlerne fordeles bredere geografisk, så børn og unge i flere dele af kommunen får mulighed for at deltage i lokale fællesskaber. Forvaltningen vil også have fokus på lighed i sundhed og gå i dialog med idrætsforeninger i udsatte boligområder.

Proces for ny uddelingsrunde

Hvis Sundhedsudvalget beslutter at gennemføre endnu en uddelingsrunde i 2025, vil processen være som følger:

- Oktober: Ansøgningsperiode
- November-december: Udvælgelse af ansøgere og tildeling af tilskud i Sundhedsudvalget
- 1. kvartal 2026: Opstart af nye puljeprojekter i idrætsforeningerne

Det er et krav, at foreninger, der tildeles midler, er hjemmehørende i Odense. Aktiviteterne skal afvikles inden udgangen af 2026. Idrætsforeningerne kan søge op til 50.000 kr., hvoraf maksimalt 20 % af det samlede ansøgte beløb må anvendes til henholdsvis materialer og aflønning. Alle projekter skal afsluttes med en samlet rapport, der opsamler effekt og læring.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 3: B-sag: Beslutning om næste skridt i relation til anbefalinger fra Ekspertråd for Forskning i Forebyggelse og Sundhedsfremme

00.01.00-P20-15-25

Sagsresumé

Denne sag lægger op til, at Sundhedsudvalget træffer beslutning om at igangsætte arbejdet med en kommunal forskningsstrategi for forebyggelse og sundhedsfremme med afsæt i Ekspertrådets anbefalinger.

Sagen skal ses i forlængelse af Sundhedsudvalgets drøftelser den 12. august 2025, hvor Ekspertrådets anbefalinger til udviklingen af Odense Kommune som forskningsaktør blev præsenteret og drøftet.

Sagen relaterer sig desuden til det initiativretsforslag, som Byrådsgruppe C fremsatte til Byrådets møde den 13. august 2025 med fokus på at øge odenseanernes sunde leveår gennem en styrket forebyggelsesindsats samt en samlet strategi for forskning. Byrådet har oversendt sagen til behandling i Sundhedsudvalget.

Ekspertrådets anbefalinger er målrettet forebyggelses- og sundhedsfremmeområdet, men er udarbejdet med en metodisk og organisatorisk tilgang, der kan have relevans på tværs af kommunens øvrige områder. I den forbindelse bemærkes det, at anbefalingerne adresserer flere af de elementer, som indgår i initiativretsforslaget om en samlet strategi for kommunal forskning, herunder praksisnærhed, organisatorisk forankring og partnerskabstilgange. Såfremt der i andre udvalg måtte være interesse for at arbejde videre med denne tilgang inden for deres respektive ansvarsområder, kan mulighederne vurderes nærmere i den videre proces.

Effekt

Flere sunde leveår – Politik for forebyggelse og sundhedsfremme har til formål at øge odenseanernes sunde og aktive leveår. Herunder med et fokus på at reducere ulighed i sundhed og styrke forebyggende og sundhedsfremmende initiativer med effektfulde indsatser. Formålet med forskningsstrategien er at understøtte dette gennem at sikre en mere systematisk, anvendelsesorienteret og effektiv tilgang til forskning i Odense Kommune, hvor forskningsaktiviteter kobles tæt til praksis, beslutningsbehov og borgernes liv. Forskningsindsatsen tænkes som en forandringsmotor, der løbende omsætter viden og data til bedre løsninger – i et tæt samspil med praksis, organisation og politiske prioriteringer. En forskningsstrategi samt implementeringen heraf er en investering, i Odensemålet "Et sundere Odense" som en integreret del af byen og kommunens udvikling.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller:

1. At Sundhedsudvalget godkender, at der udarbejdes en forskningsstrategi for forebyggelse og sundhedsfremme med afsæt i Ekspertrådets anbefalinger.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen med den tilføjelse, at der afsættes 1 mio. kr. fra Sundhedspuljen i 2025 og 1 mio. kr. i 2026 til at der ansættes medarbejdere, der skal påbegynde arbejdet med udarbejdelse af en forskningsstrategi samt forskningsaktiviteter i Sundhedsforvaltningen. Dette arbejde samstemmes med den bestilling, der ligger i budgetforliget. Det betyder, at Sundhedsudvalget, vil se et udkast til en forskningsstrategi i indeværende år, og at udkast til forskningsstrategi vil indgå i forberedelsen til den tværgående sag beskrevet i budgetaftalen for 2026.

Cæcilie Crawley deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Odense Kommune nedsatte i starten af 2025 et ekspertråd med opgave at rådgive om, hvordan kommunen kan styrke sin rolle som forskningsaktør. Ekspertrådet har siden udarbejdet en række anbefalinger, som samlet udgør en strategisk ramme for, hvordan forskning kan anvendes systematisk og praksisnært i kommunens arbejde med forebyggelse og sundhedsfremme.

Ekspertrådets rapport blev første gang præsenteret for udvalget den 3. juni og blev fulgt op med en drøftelse af den samlede rapport den 12. august 2025. Udvalgets input danner baggrund for denne opfølgende beslutningssag.

Rapportens indhold og anbefalinger

Ekspertrådet anbefaler, at Odense Kommune udvikler en forskningsstrategi, der:

- tager udgangspunkt i lokale behov og problemstillinger
- integrerer forskning som en del af den kommunale udviklingscyklus
- etablerer en organisatorisk ramme og kompetencer til at koordinere og opsamle viden
- fremmer tværgående partnerskaber og anvendelsesorienteret forskning

Centralt i anbefalingerne står forståelsen af, at forskning ikke er et mål i sig selv, men et middel til at forbedre kommunens praksis og beslutningsgrundlag.

Ambitionsniveau for forskningsstrategien og betydning af sekretariatsunderstøttelse

Ekspertrådets anbefalinger understreger, at udviklingen af Odense Kommune som forskningsaktør kræver både politisk opbakning, organisatorisk kapacitet og en tydelig governancestruktur. Det gælder særligt i forhold til at sikre implementering af en forskningsstrategi, som bygger bro mellem forskning og praksis og omsætter viden til bedre løsninger for borgerne.

Udarbejdelsen af strategien, den efterfølgende implementering og arbejdet med de forskningsaktiviteter, der allerede er igangsat – herunder de nyetablerede partnerskabsaftaler med SDU og UCL – vil ske i naturlig afstemning med den sekretariatsunderstøttelse, der er til rådighed. Ambitionsniveauet vil dermed udvikle sig i takt med de ressourcer, der løbende prioriteres til opgaven.

Der lægges med denne sag op til, at Sundhedsudvalget træffer beslutning om at udarbejde en forskningsstrategi. Det præcise omfang og tempo for implementeringen – herunder kapacitet til at udvikle partnerskaber, mobilisere viden, koordinere forskningsaktiviteter og sikre løbende læring – vil bero på en efterfølgende politisk beslutning om sekretariatsunderstøttelsen.

Det er derfor væsentligt at være opmærksom på, at det strategiske ambitionsniveau for forskningsindsatsen – og effekten heraf – i høj grad afhænger af, hvilke rammer der skabes for det bagvedliggende sekretariatsarbejde. Dette gælder både i forhold til strategiens indhold og dens forankring i organisationen.

Tidsplan og videre proces

Hvis Sundhedsudvalget tilslutter sig, at der skal udarbejdes en forskningsstrategi, vil forvaltningen igangsætte en proces med inddragelse af relevante aktører. Et udkast til strategien forventes forelagt udvalget ultimo 2025.

Økonomi

Der er ikke på nuværende tidspunkt afsat midler til en egentlig forskningsstrategi eller sekretariatsunderstøttelse.

Bilag

Ekspertrådet for Forskning i Forebyggelse og Sundhedsfremme - endelig rapport 12. juni 2025

Punkt 4: C-sag: Drøftelse af en ny vision for en nikotinfri fremtid i Odense

29.00.00-A00-20-24

Sagsresumé

Odense Byråd vedtog i 2017 en ambitiøs vision om et røgfrit Odense i 2030 med målsætningen, at ingen børn og unge under 18 år skulle ryge i 2025. Den seneste Sundhedsprofilundersøgelse viser også, at færre unge starter med at ryge sammenlignet med tidligere år. Siden visionen om et røgfrit Odense blev formuleret i 2017, har markedet for nikotinprodukter ændret sig markant. Der er sket betydelige forskydninger i både udbud og anvendelse, især med fremkomsten og den stigende brug af nye nikotinformer som e-cigaretter, vapes og nikotinposer - særligt blandt unge. Denne udvikling har skabt behov for en opdateret og tidssvarende vision, der afspejler de aktuelle udfordringer og tendenser.

Sundhedsudvalget besluttede den 12. august 2025, at en ny vision for forebyggelse af rygning og nikotinforgbrug skal vedtages i denne byrådsperiode. Med denne sag skal fagudvalgene drøfte udkastet til visionen og bidrage til den videre udvikling af en konkret handleplan. Der er udarbejdet et visionspapir, som indeholder en rammesætning for visionen og den videre proces for udarbejdelse af handleplan. Visionspapiret skal dermed fungere som et samlet kommunikationspapir om selve visionen: "Fremtidens Odense er røg- og nikotinfri".

Visionspapiret har været drøftet og er godkendt i Chefforum for Sundhed, der fungerer som styregruppe for arbejdet på tværs af forvaltningerne. Udkastet til visionspapiret er vedlagt sagen som bilag til drøftelse.

Sagen behandles i Sundhedsudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget, Børn- og Ungeudvalget, Ældre- og Handicapudvalget samt By- og Kulturudvalget.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen samt **By- og Kulturforvaltningen** indstiller til respektive udvalg, at de drøfter visionen for forebyggelse af rygning og nikotinforgbrug i Odense Kommune.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Cæcilie Crawley deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Odense Byråd vedtog i 2017 visionen om et røgfrit Odense i 2030 med den første røgfrie generation i 2025. Visionen omfatter alle borgere i Odense Kommune, men har et særligt fokus på forebyggelse af rygning blandt børn og unge - med målsætningen, at ingen under 18 år skulle ryge i 2025. Den seneste Sundhedsprofilundersøgelse, forelagt udvalget den 11. marts 2025, viser, at der er færre unge, der starter med at ryge sammenlignet med tidligere år. Dog har markedet for nikotinprodukter ændret sig siden visionen blev formuleret i 2017, og udbuddet af nikotinprodukter er steget markant. Produkter som puff bars, snus og nikotinposer appellerer særligt til unge gennem smagsstoffer, farverigt design og øget social accept. Ulovligt salg via sociale medier har gjort produkterne nemt tilgængelige og målrettet børn og unge, hvilket skaber nye og komplekse udfordringer.

Nikotinesponering blandt unge er bekymrende, da deres hjerner er særligt sårbare over for de skadelige virkninger, hvilket kan påvirke kognitiv udvikling, indlæringssevne og psykisk helbred. Evidens viser, at brug af e-cigaretter øger risikoen for helbredsskader, herunder nikotinforgiftning, neurologiske krampeanfald, forbrændinger og lungeskader. Desuden er der øget sandsynlighed for, at forbrug af e-cigaretter og røgfrie nikotinprodukter fører til konventionel rygning og brug af andre rusmidler. Der er ingen evidens for, at e-cigaretter eller røgfrie nikotinprodukter er effektive

hjælpe midler til rygestop. Tværtimod kan disse produkter øge den generelle eksponering for nikotin og fastholde brugere i afhængighed.

I september 2025 har Kræftens Bekæmpelse sammen med en række andre organisationer fremsat en fælles appel til Folketinget om et endeligt opgør med tobak og nikotin. Appellen udtrykker en ambition om, at Danmark skal være helt fri for tobak og nikotin som forbrugerprodukter senest i 2035. Appellen afspejler en stigende samfundsmæssig opmærksomhed på nikotinenes skadevirkninger, hvor også kommercielle aktører fra detailbranchen, har engageret sig i indsatsen. En ny vision i Odense Kommune, der afspejler den fælles ambition om et tobaks- og nikotinfrit Danmark, vil kunne positionere Odense som foregangskommune, der tager ansvar og går foran med forebyggende indsatser.

Ny vision

På baggrund af ovenstående er der udarbejdet et udkast til en ny vision, som skal danne grundlag for en samlet og helhedsorienteret indsats.

Visionen lyder: Fremtidens Odense er røg- og nikotinfri.

Visionen er forankret i ambitionen om at skabe sunde rammer for børn og unge og bygger videre på politikken Flere sunde leveår, hvor målet er, at odenseanerne i 2035 skal have flere sunde leveår end landsgennemsnittet. Rygning og nikotinforgbrug er blandt de største barrierer for at nå dette mål - og derfor et centralt indsatsområde.

I tråd med dette fokus har Ekspertrådet for Forebyggelse og Sundhedsfremme, som kom med deres anbefalinger i maj 2025 peget på nikotin som et af de væsentligste indsatsområder for kommunen. Rådet har understreget betydningen af strukturel forebyggelse og tidlig indsats - særligt i forhold til børn og unge - og har bidraget til at kvalificere arbejdet med en ny vision.

Visionen er ikke alene et sundhedspolitisk mål, men en bred samfundsambition, der handler om at ændre normer og skabe nye fællesskaber, hvor nikotin ikke forbindes med ungdomskultur, identitet eller sociale relationer. Det handler om at gøre det sunde valg til det lette valg - og om at tage ansvar for næste generation.

Visionspapiret har været drøftet og er godkendt i Chefforum for Sundhed, der fungerer som styregruppe for arbejdet på tværs af forvaltningerne. Udkastet til visionspapiret er vedlagt sagen som bilag til drøftelse.

Sundhedsudvalget har afsat midler over flere år til en ny vision og handleplan med midler fra Sundhedspuljen. Sundhedsudvalget godkendte den 17. juni 2025 således udmøntningen af midler fra Sundhedspuljen på hhv. 0,3 mio. kr. i 2025 til arbejdet med en ny vision og handleplan og, at der i 2026 og 2027 afsættes 1,2 mio. kr. årligt svarende til 2 årsværk, der skal arbejde med en ny vision og indsatser på området.

Næste skridt

Det videre arbejde bygger på erkendelsen af, at en bred og grundig inddragelse af både målgrupper og relevante aktører er afgørende for at skabe ejerskab og sikre en solid forankring af visionen. Særligt bliver dialogen med børn og unge central for at afdække, hvordan kommunen bedst kan understøtte dem i at vælge et liv uden nikotin i alle dets former fra starten. Chefforum for Sundhedsområdet, der fungerer som styregruppe for projektet, har understreget vigtigheden af en involverende proces, hvor fagpersoner, civilsamfund og politikere bidrager aktivt til udviklingen.

På den baggrund igangsættes i efteråret 2025 en bred inddragelsesproces, som skal kvalificere den kommende handleplan. Visionen er her tænkt som en fælles retning for Odense Kommunes fremtidige arbejde med forebyggelse af rygning og

nikotinforgbrug - ikke som en færdig løsning med fastlagte mål og tidshorisonter - og den skal danne grundlag for en konkret, forpligtende handleplan med politiske ambitioner og målbare pejlemærker. Det er i handleplanen, at det politiske råderum bringes i spil, og hvor der bliver mulighed for at prioritere indsatser, fastsætte tempo og formulere konkrete mål for fremdrift og effekt. Som led i processen etableres i 2026 et særskilt politisk spor med inddragelse af fagudvalg og Byråd, hvor de strategiske og operationelle rammer for implementeringen drøftes og besluttet.

Der vil blive forelagt en sag med forslag til den kommende proces for færdiggørelse og vedtagelse af handleplanen for det kommende Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget 1.halvår 2026.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Fremtidens Odense er røg- og nikotinfri.pdf

Punkt 5: C-sag: Styrkelse af unges sociale fællesskaber og trivsel i Odense

00.22.02-A26-11-25

Sagsresumé

Denne sag er en opfølgning på et initiativretsforslag fremsat for Byrådet den 7. maj 2025 af Byrådsgruppe V.

Der er forslag om at styrke unges sociale fællesskaber og trivsel ved at afholde et fælles fagligt sparringsmøde med deltagelse af bl.a. unge selv, forældre, skoler, SSP-samarbejdet og andre relevante aktører. Formålet med et sådant møde vil være at drøfte unges trivsel og sociale fællesskaber, dele viden og idéer, og udvikle konkrete initiativer til efterfølgende politisk behandling. Byrådet drøftede forvaltningernes indledende belysning af initiativretsforslaget den 7. maj 2025.

I denne sag belyser Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Sundhedsforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen samt By- og Kulturforvaltningen de fire spørgsmål fra initiativretssagen. På baggrund af forvaltningernes belysning skal Beskæftigelses- og Socialudvalget, Sundhedsudvalget, Børn- og Ungeudvalget samt By- og Kulturudvalget drøfte perspektiver på afholdelse af et fælles fagligt sparringsmøde.

Indstilling

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Sundhedsforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen samt By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at de drøfter:

1. Belysningen af forvaltningernes igangværende initiativer og indsatser, der fremmer sociale fællesskaber og trivsel blandt unge.
2. Forvaltningernes perspektiv på, at et evt. fælles fagligt sparringsmøde kan tilrettelægges inden for rammerne af et eksisterende samarbejdsfora.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Cæcilie Crawley deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Baggrund

I forvaltningernes indledende belysning af initiativretsforslaget fremgår det, at forvaltningerne ikke kender til tidligere møder eller eksisterende fora, der samler den kreds, som er foreslået, dvs. unge selv, forældre, skoler, ungdomsuddannelser, foreninger, SSP-samarbejdet, det lokale fritids- og natteliv, fagfolk samt øvrige interessenter. Flere udvalg har dog tidligere behandlet sager om unges rusmiddelbrug, sundhedsfremmende indsatser, sociale fællesskaber og trivsel.

Som grundlag for udvalgenes drøftelser af et evt. fælles fagligt sparringsmøde, belyser forvaltningerne i denne sag følgende fire spørgsmål fra initiativretssagen:

1. Hvilke initiativer er allerede igangsat i relation til emnet
2. Hvordan forvaltningerne vurderer, at man bedst kan komme i mål med intentionen i forslaget
3. Hvilke ressourcer det måtte kræve at komme i mål med forslaget
4. Hvordan den politiske behandling af konkrete tiltag bedst kan tilrettelægges

Belysning på tværs af forvaltninger

1. Hvilke initiativer er allerede igangsat i relation til emnet

Sociale fællesskaber og trivsel er centrale emner på tværs af forvaltningerne og i forskellige fora og indsatser. Byrådet har bl.a. vedtaget 2030-handleplanen for børn og unges mentale trivsel i marts 2024. Handleplanen udspringer af Budget

2023, hvor byrådet besluttede indsatsen 'Et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel'. Handleplanen skal styrke rammerne for arbejdet med børn og unges trivsel frem mod 2030 på tværs af kommunens forvaltninger.

Handleplanen er opdelt i fem fokusområder, som er vurderet til at have afgørende betydning for børn og unges trivsel. Sociale fællesskaber og trivsel er to meget centrale emner i handleplanen, og på baggrund heraf er der iværksat flere initiativer, bl.a. via større strategier og initiativer i Børn- og Ungeforvaltningen som "Stærke børnefællesskaber" og "Dannelsesstrategien".

Andre eksempler på igangværende initiativer er Get2Sport i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, som bl.a. understøtter inklusion i fritidsaktiviteter. Indsatsen er dog alene gennemført som prøvehandling inden for den eksisterende økonomiske ramme, og der er ikke afsat særskilte midler til at gøre Get2Sport til en del af den brede trivselsdagsorden under Sundhedsudvalget.

Sundhedsforvaltningen arbejder blandt andet målrettet med at forebygge unges brug af nikotinprodukter herunder med et særligt fokus på puff bars. I tråd med dette har Sundhedsudvalget igangsat udarbejdelsen af en ny vision for en nikotinfri fremtid i Odense. Visionen skal sætte en ambitiøs retning for, hvordan Odense Kommune kan forebygge nikotinafhængighed – særligt blandt børn og unge – og understøtte en sundere opvækst og hverdag for kommende generationer. Visionen forventes vedtaget i byrådet i oktober 2025. Derudover er der i 2025 afsat midler til at arrangere en alkoholfri sidste skoledag.

Forvaltningernes belysning af spørgsmålet er uddybet i bilag 1.

2. Hvordan forvaltningerne vurderer, at man bedst kan komme i mål med intentionen i forslaget

Som det fremgår af kortlægningen i bilag 1, bidrager forvaltningerne allerede på forskellig vis til at understøtte stærke og sunde fællesskaber, hvor unge trives uden alkohol og rusmidler. Der er stor opmærksomhed på unges sociale fællesskaber og trivsel, og temaet er centralt i en række eksisterende indsatser og strategier på tværs af forvaltningerne.

Hvis der er politisk ønske om et fælles fagligt sparringsmøde, vurderer forvaltningerne samlet set, at man kan imødekomme ønsket ved at integrere initiativet og det foreslåede møde i et af de spor, der allerede er etableret i forvaltningerne.

Trivselskommissionen fremhæver, at indsatser i skolen, fritidslivet og hjemmet skal spille sammen og ikke fungere som isolerede tiltag. Drøftelser om børn og unges sociale liv og trivsel bør ses i en bredere sammenhæng, og bl.a. derfor er det forvaltningernes vurdering, at det vil være oplagt at bringe et eksisterende forum i spil for at nå i mål med intentionen.

Forankring af initiativet – forslag om Ungetilbudsnetværket

På en række områder har emnet tætte bånd til den brede og fælles dagsorden om unges mentale trivsel, der er forankret under Sundhedsforvaltningen, hvor forslaget eksempelvis kan placeres som en del af den eksisterende dagsorden.

Konkret er der fra forvaltningerne forslag om at forankre initiativet og et fælles fagligt sparringsmøde i regi af Ungetilbudsnetværket. Ungetilbudsnetværket består aktuelt af 74 indsatser på tværs af civilsamfundet, Odense Kommune og Region Syddanmark. Eksempler på indsatser og deltagere er: BoligSocialt Hus, Kulturmaskinen, SSP og UngOdense.

Alle aktører i netværket arbejder med unge i alderen 13-30 år. De tilbud de udbyder, skal være gratis for de unge, og tilbuddene skal være placeret i Odense eller være muligt at tilgå online. En gang årligt samles netværket til "Ungetilbudsdagen". Her skabes en markedsplads, hvor alle unge, forældre og fagpersoner kan besøge de mange stande og få viden om de tilbud, der eksisterer i Odense. Formålet med netværket er at synliggøre og samle tilbud til unge i Odense, så det bliver lettere for unge, forældre og fagpersoner at finde den rette støtte og aktiviteter. Netværket styrker samarbejde og vidensdeling mellem aktørerne, fremmer trivsel og mental sundhed blandt unge og skaber fællesskaber samt sammenhængskraft på tværs, der bl.a. kan understøtte forebyggende og informative tiltag.

Bag netværket er en arbejdsgruppe, som består af: Frivilligcenter Odense, Unge og Rusmidler, Samtalegrupper for Unge, Center for Socialpsykiatriske Dagtilbud (CSD), Ungdommens Uddannelsesvejledning i Odense (UUO), Ung Revers Novavi og Center for Mental Sundhed, som mødes 4 gange årligt. Arbejdsgruppen er bl.a. med til at planlægge Ungetilbudsdagen og andre aktiviteter i netværket. Møderne faciliteres af Center for Mental Sundhed, som hører under Sundhedsforvaltningen.

Alternativ forankring

Forvaltningerne vurderer ikke, det er hensigtsmæssigt at placere initiativet selvstændigt i forvaltningernes forskellige afgrænsede, faglige fora, som fx i Nattelivsrådet, SSP-samarbejdet eller Uddannelsesforum, da emnet om sociale

fællesskaber og trivsel er meget bredt. Såfremt udvalgene ønsker, at specifikke, afgrænsede fora skal arbejde videre med emnet, kan man udvælge og fordele udvalgte områder i trivselsdagsordenen og sætte fokus på disse i de ønskede faglige fora. På tværs heraf kan der etableres en alliance, som koordinerer og samler op på fra input og forslag fra de respektive drøftelser.

Opmærksomheder

Forvaltningerne vurderer, at det er vigtigt at inddrage forældre som ansvarlige for unge under 18 år og tydeligt signalere dette i et evt. fælles fagligt sparringsmøde. Skolebestyrelser såvel som elevråd eller fælleselevråd vil også være relevante at inddrage.

Forvaltningerne vurderer også, at sociale medier spiller en central rolle som platform for ulovligt salg af rusmidler, hvor politiet har begrænsede muligheder for at identificere gerningsmændene – og derfor bør politiet også inddrages i et evt. fælles fagligt sparringsmøde.

3. Hvilke ressourcer det måtte kræve at komme i mål med forslaget

Forvaltningerne vurderer samlet set, at planlægning og gennemførelse af et stort fælles fagligt sparringsmøde vil beslaglægge ressourcer, fagligt såvel som administrativt. Dette skyldes bl.a. omfattende behov for planlægning og koordinering på tværs af flere forvaltninger samt karakteren af det foreslåede møde, hvor deltagerkredsen er bred, og inkluderer repræsentanter fra mange fagområder.

Intentionen om at styrke unges sociale fællesskaber og trivsel kan derfor opnås mest effektivt gennem drøftelser i eksisterende spor og fora i forvaltningerne - som fx ved at man i regi af det eksisterende Ungetilbudsnetværk, afholder et stormøde eller på anden vis drøfter og genererer idéer til mulige nye initiativer. Såfremt der i forlængelse heraf skal præsenteres nye konkrete tiltag, vil forvaltningerne vurdere det samlede ressourcetræk for disse.

4. Hvordan den politiske behandling af konkrete tiltag bedst kan tilrettelægges

Resultater og forslag fra et evt. fælles fagligt sparringsmøde kan samles i en sagsfremstilling med anbefalinger og idéer til videre politisk drøftelse i relevante fagudvalg, afhængigt af deres indhold og organisatoriske tilhørsforhold. Derefter kan byrådet træffe beslutning om evt. nye tiltag, der skal styrke sunde fællesskaber og trivsel blandt byens unge.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Bilag 1 Eksisterende indsats

Punkt 6: D-sag: Opsamling på valgperioden 2022-2025 - udvalgets interesser og politiske aftryk

29.09.00-G01-6-25

Sagsresumé

Sundhedsforvaltningen blev oprettet i 2022 med det formål at styrke sundhedsdagsordenen i kommunen samt sikre sammenhæng på tværs af kommunens forvaltninger. Herunder med fokus på at nytænke den nære sundhed i samspil med kommunens samarbejdspartnere som almen praksis og regionen.

Den 13. august 2025 besluttede Odense Byråd at sammenlægge Sundhedsforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen med det formål at etablere en ny Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesforvaltning. Den nye forvaltning får det samlede ansvar for en helhedsorienteret og sammenhængende indsats indenfor sundhed, omsorg og forebyggelse. Forebyggelse bliver centralt omdrejningspunkt, herunder prioritering af et stærkt tværgående forebyggelsesperspektiv, hvor Sundheds-, omsorgs- og forebyggelsesudvalget får en særlig opgave i at sikre et stærkt tværsektorielt samarbejde indenfor det brede forebyggelsesbegreb. Udvalget får ansvaret for den samlede politikskabelse på området samt implementering af Sundhedsreform, herunder udvikling af det nære

sundhedsvæsen, ny Folkesundhedslov og den kommunale opgavevaretagelse i de kommende sundhedsråd. Ved at samle forebyggelsesindsatser for voksne i et udvalg, skabes rammerne for helhedsorienterede løsninger på tværs af livsfaser og faggrænser.

Formålet med denne sag er at skabe et samlet overblik over de initiativer og resultater, der i regi af Sundhedsudvalget har udmøntet forvaltningens kerneopgave – at bidrage til sundhed gennem hele livet – siden etableringen i januar 2022.

Vedlagt sagen er en udvidet rapport, der favner de primære initiativer og resultater fra udvalgsperioden 2022-2025.

En samlet strategisk retning for sundhedsdagsordenen i Odense Kommune

Sundhed har længe fyldt i mange af Odense Kommunes indsatser, men uden et samlet fokus. Med etableringen af Sundhedsforvaltningen blev det tydeligt, at sundhed med rette kan stå som et selvstændigt indsatsområde. Udvalget har styrket det forebyggende arbejde, skabt bedre sammenhæng i indsatserne og gjort det muligt at målrette løsninger tættere på borgernes behov – til gavn for både livskvalitet og kommunens samlede velfærd.

Dette er blandt andet kommet til udtryk i politikken 'Flere sunde leveår', der blev udarbejdet af Sundhedsudvalget og vedtaget i byrådet i 2025. Politikken "Flere sunde leveår" sætter en ny retning for forebyggelse og sundhedsfremme i Odense Kommune. Målet er, at odenseanerne i 2035 skal have flere sunde leveår end landsgennemsnittet. Politikken bygger på evidens og skal sikre, at alle sundhedstilbud har dokumenteret effekt og bidrager til at mindske ulighed i sundhed.

Mental trivsel som eksplicit fokus

Med et forebyggende sigte har også børn og unges mentale trivsel været et omdrejningspunkt i udvalgets arbejde, der blandt andet har igangsat følgende initiativer til gavn for børn og unge i Odense Kommune:

- **2030-handleplan for børn og unges mentale trivsel**

Sundhedsudvalget varetog den tværgående koordinering på udarbejdelsen af 2030-handleplan for børn og unges mentale trivsel i Odense. Handleplanen blev besluttet i byrådet i 2024.

- **Gratis psykologtilbud (13–30 år)**
Med Budget 2023 fik Sundhedsudvalget tilført midler til at udvide det gratis psykologtilbud og dermed øge mulighederne for hjælp til unge mellem 13-30 år.
- **Støttepunktet**
Sundhedsudvalget udviklede og etablerede Støttepunktet, der er Odense Kommunes anonyme hjælpetjeneste til børn og unge i alderen 10–30 år og deres forældre. I Støttepunktet er formålet at hjælpe videre til relevante tilbud uden visitation og henvisning på tværs af kommune, civilsamfund og region.
- **Pulje til præstationsfrie fællesskaber for børn og unge med fokus på kultur og sundhed**
I 2023 tildelte Sundhedsudvalget 275.000 kr. til to kulturinstitutioner, der med midlerne udviklede og engagerede unge på ungdomsuddannelserne i Odense i kreative og præstationsfrie fællesskaber.
- **Pulje til præstationsfrie fællesskaber for børn og unge med fokus på idrætsforeninger**
Sundhedsudvalget uddelte i 2025 500.000 kr. til 22 idrætsforeninger for at fremme fællesskaber og sundhed via leg og bevægelse i samarbejde med DGI Fyn. Forvaltningen planlægger at nå endnu en uddelingsrunde i 2025.
- **Psykiatrihandleplan**
Sundhedsudvalget varetog den tværgående koordinering på udarbejdelsen af Psykiatrihandleplanen, der indeholder 24 initiativer for bedre støtte og sammenhæng i indsatsen for borgere med psykiske lidelser.

Nyskabende ekspertråd og innovative partnerskaber med fokus på evidensbaseret forebyggelse

Sundhedsudvalget har med et innovativt og evidensbaseret tilgang taget initiativ til at igangsætte flere nye initiativer med fokus på forebyggelse og sundhedsfremme:

- **Ekspertåd for Forebyggelse og Sundhedsfremme**
Rådet, der blev nedsat i 2024, har haft til opgave at rådgive kommunen om, hvordan man bedst investerer i forebyggelse med dokumenteret effekt. Det har bestået af førende forskere og praktikere og leveret konkrete anbefalinger med vægt på strukturel forebyggelse, reduktion af social ulighed og primær forebyggelse – herunder et særligt fokus på tobak, nikotin, alkohol og fysisk aktivitet.
- **Ekspertåd for Forskning i Forebyggelse og Sundhedsfremme**
Ekspertåd for Forskning i Forebyggelse og Sundhedsfremme har haft til opgave at give anbefalinger til at styrke koblingen mellem forskning og praksis i det kommunale forebyggelses- og sundhedsarbejde. Rådet har bidraget til at udvikle en mere systematisk og praksisnær tilgang, hvor ny viden ikke blot produceres, men aktivt omsættes i hverdagen til gavn for borgerne.
- **Partnerskaber med SDU og UCL**
Partnerskaberne skal sikre en tæt kobling mellem forskning, uddannelse og praksis, så ny viden hurtigt omsættes til konkrete indsatser i kommunen og dermed bidrager til at styrke forebyggelse, mindske ulighed og skabe dokumenterbare resultater i borgernes hverdag.
- **Vision for en nikotinfri fremtid**
Sundhedsudvalget har igangsat udarbejdelsen af en ny vision for en nikotinfri fremtid i Odense. Visionen skal sætte en ambitiøs retning for, hvordan Odense Kommune kan forebygge nikotinafhængighed – særligt blandt børn og unge – og understøtte en sundere opvækst og hverdag for kommende generationer. Visionen forventes vedtaget i byrådet i oktober 2025.

Styrket kvalitet i borgerrettede sundhedstilbud

Sideløbende med det strategiske og politiske arbejde har Sundhedsudvalget haft et stærkt fokus på at udvikle og styrke kvaliteten i de borgerrettede sundhedstilbud. Driftsudviklingen har været en bærende del af forvaltningens indsats for at sikre, at visioner og politikker omsættes til konkrete forbedringer i mødet med borgerne – med fokus på tilgængelighed, faglighed og sammenhæng i tilbuddene.

- **Fremtidssikring af Børne- og Ungetandplejen i Odense Kommune**
Med afsæt i en udvidelse af målgruppen til også at omfatte de 18-21-årige, igangsatte Sundhedsudvalget en kapacitetsudvidelse og modernisering af tandplejen på baggrund af 43,5 mio. kr. afsat i Budget 2024 samt 18,6 mio. kr. fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Formålet med indsatsen er at sikre børn og unges tandsundhed gennem

gode vaner for mundhygiejne, vejledning, undersøgelser og behandling – i overensstemmelse med gældende regler.

- **Omfattende analyse af Odense Kommunes midlertidige pladser på Lysningen**

Formålet med analysen har været at vurdere den fremtidige kapacitet samt at forbedre det nuværende tilbud med fokus på borgerens samlede forløb, patientsikkerhed og kvalitet.

- **Nyt tilbud til borgere med lænderygbesvær**

Udvalget har etableret et nyt tilbud til borgere med lænderygbesvær som et led i at styrke den tidlige indsats og mindske risikoen for langvarige forløb og sygemeldinger.

- **Varig finansiering til Klinik for Seksuel Sundhed**

I 2025 blev klinikken tilført varig finansiering, hvilket har sikret dens fortsatte drift og udvikling som en integreret del af kommunens sundhedsindsats. I klinikken er der fokus på rådgivning, behandling og støtte til borgere med spørgsmål eller udfordringer relateret til seksuel sundhed.

- **Udvidelse og videreudviklingen af sundhedsklinikkerne**

Med det stigende antal af ældre borgere i Odense fik Sundhedsudvalget med Budget 2025 tilført 2,5 mio. kr. til at udvide sundhedsklinikkerne i Odense. Klinikkerne bidrager til at understøtte borgernes mulighed for at bevare selvstændighed og uafhængighed i hverdagen.

- **Ny model for forebyggende hjemmebesøg**

Sundhedsudvalget har vedtaget en ny model for forebyggende hjemmebesøg, der som tager udgangspunkt i borgerens behov og livssituation. Dette stemmer overens med anbefalingerne fra Ekspertrådet for Forskning i Forebyggelse og Sundhedsfremme. Modellen styrker den tidlige opsporing af sygdom og mistrivsel blandt ældre.

- **Byens Køkken og fokus på dysfagi**

Et særligt fokusområde i Byens Køkken har været borgere med dysfagi - synkebesvær - hvor der i 2023 blev igangsat en målrettet indsats for at udvikle måltider med tilpassede konsistenser for at sikre den nødvendige ernæring uden at gå på kompromis med smag, udseende eller værdighed.

Mens Sundhedsudvalget har arbejdet målrettet med at styrke sundhedstilbuddene til borgerne, har der samtidig været et klart fokus på at fremme sundheden internt i organisationen – blandt Odense Kommunes egne medarbejdere. Forvaltningen har set det som en naturlig forlængelse af sin kerneopgave at bidrage til sundhed gennem hele livet – også for dem, der hver dag arbejder for og med borgerne. Som en del af dette arbejde har Sundhedsudvalget blandt andet:

- **Igangsat kampagne til at rekruttere flere bloddonorer**

Sundhedsudvalget afsatte i 2023 250.000 kr. til en kampagne, der havde til formål at rekruttere flere bloddonorer blandt kommunens ansatte.

- **Bæredygtige og sunde madvalg**

Sundhedsforvaltningen har også bidraget til at fremme mere bæredygtige og sunde madvalg blandt andet gennem øget brug af økologi, mindre kød og flere bælgrugter i kommunens caféer.

Begge initiativer bidrager til Odense-målet om Et sundere Odense og afspejler Sundhedsforvaltningens brede tilgang til sundhed både i og uden for organisationen.

Borgerrettet sundhedskommunikation

Sundhedsudvalget har desuden igangsat kreative og målrettede kampagner, der understøtter visionen om forebyggelse og sundhedsfremme

- **"Er du for sød"**

I et samarbejde mellem Børne- og Ungetandplejen og Sundhedsplejen igangsatte Sundhedsudvalget en kampagne med fokus på sukkerindtaget blandt børn og unge.

- **"Puff til de gamle"**

Sundhedsudvalget afsatte midler til at igangsætte en kampagne mod puff-bars, der med sin ungdomsnære og

humoristiske tilgang engageret unge i dialogen om nikotinafhængighed og sundere vaner. Kampagnen har været en del af forvaltningens vision om en nikotinfri fremtid.

Stærkt afsæt for en bredt forankret sundhedsdagsorden i Odense Kommune

Siden etableringen i 2022 har Sundhedsforvaltningen haft en helt central rolle i at løfte og forme sundhedsdagsordenen i Odense. Med et tydeligt, ambitiøst og strategisk fokus på sundhed og forebyggelse har forvaltningen formået at samle indsatser, skabe stærk sammenhæng og udvikle løsninger tæt på borgernes liv - til gavn for både livskvalitet og velfærd.

Sundhedsudvalget har i den forbindelse haft en koordinerende og strategisk nøglefunktion i at fremme sundhedsdagsordenen på tværs af organisatoriske og faglige skel. Udvalget har skabt fælles retning og sammenhæng i indsatserne og har stået i spidsen for udviklingen af tværgående politikker og handleplaner, hvor sundhed er tænkt ind som en integreret og prioriteret del af kommunens samlede velfærdsindsats.

Det entydige fokus på sundhed - både politisk og organisatorisk - har været modigt, fremsynet og forud for sin tid. Det har medvirket til, at sundhed i dag står så stærkt i Odense Kommune, at det ikke længere er afhængigt af en selvstændig organisatorisk ramme for at blive prioriteret. Tværtimod er der skabt et bæredygtigt og langtidsholdbart fundament, hvor sundhed naturligt kan integreres i en bredere og mere helhedsorienteret dagsorden.

Den nye Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesforvaltning bygger videre på dette stærke afsæt. Med et samlet ansvar for sundhed, omsorg og forebyggelse bliver det muligt at styrke det tværgående samarbejde og udvikle en bredere sundhedsdagsorden, der favner borgernes liv med fokus på sammenhæng, kvalitet og effektfulde indsatser. Sundhedsudvalgets politiske mod og visionære tilgang har været afgørende for, at sundhed nu kan fylde mere og bredere i den kommunale organisering og politiske prioritering.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Cæcilie Crawley deltog ikke i mødet. Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Bilag

Bilag: Sundhedsudvalgets valgperiode 2022-2025

Punkt 7: D-sag: Psykologteamets tilbud for unge i Odense Kommune

29.12.00-G01-93-25

Sagsresumé

I denne orienteringssag præsenteres hovedpointerne fra Psykologteamets rapport om målgruppe og indsatser i 2024–2025. Rapportens formål er at give et overblik over Psykologteamets udvikling og indsats siden oprettelsen i 2017, med særligt fokus på målgruppen, ydelser og resultater i 2024. Psykologteamet har i foregående år udarbejdet lignende rapporter. Målet med denne rapport er at tydeliggøre Psykologteamets betydning for unges mentale trivsel og dets rolle i kommunens samlede forebyggende arbejde. Rapporten er udarbejdet af lederen og en psykolog i Psykologteamet

Historik, etablering og udvikling

En væsentlig årsag til, at Psykologteamet er blevet etableret, var ønsket om at skabe et tilgængeligt tilbud til unge i Odense Kommune, som oplever mistrivsel og vanskeligheder i hverdagen. Målet er at kunne give dem hurtig og relevant hjælp – uden krav om, at de først skal opfylde særlige kriterier eksempelvis have en diagnose eller symptomer. Psykologteamet har derfor fra etableringen haft et klart forebyggende formål.

Psykologteamet blev i 2017 oprindeligt oprettet som en forebyggende indsats og bevillingsmæssigt i samarbejde mellem Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen (ÆHF). Psykologteamet overgik fra organisatorisk at have været placeret i Børn- og Ungeforvaltningen til at overgå til den nyoprettede Sundhedsforvaltning pr. 1. januar 2022. I 2025 er der i Odense Kommune igangsat en proces omkring en ny forvaltningsstruktur, der medfører, at Psykologteamet pr. 1. januar 2026 overgår til den nyoprettede Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesforvaltningen, og samtidig sker der en opdeling i målgruppen, hvormed målgruppen unge fra 13-17 år overgår til Børn- og Ungeforvaltningen.

Ydelser og indsatser

Kerneydelsen i Psykologteamet er individuelle, anonyme samtaleforløb med unge i Odense Kommune i alderen 13-30 år. Der tilbydes som udgangspunkt op til fem samtaler foruden en forsamtale. Som udgangspunkt varetages samtalerne med den yngre målgruppe, 13-17-årige, af en familiebehandler, der har særlige kompetencer i at inddrage såvel den unge som dennes forældre/familie. Forløbene kan både have karakter af mere støttende forløb, eksempelvis at støtte borgeren i venteperioder, til der igangsættes hjælp, såvel som forløb med fokus på at støtte borgeren i at håndtere en aktuell belastning og samtidig hjælpe videre til relevante indsatser. Størstedelen af forløbene vil dog være rådgivende samtaleforløb, hvor der arbejdes med borgerens oplevede problemstillinger og situation.

Psykologteamet varetager derudover en opgave vedrørende vejvisning af de unge til andre relevante tilbud; såvel nationale, regionale og kommunale tilbud, som kunne være relevant for borgeren, samt vejledning i hvor og hvordan de kan henvende sig til disse tilbud. Denne vejvisning kan ske ved første henvendelse i teamets telefontid, undervejs i et forløb eller ved afslutningen af forløbet.

Siden efteråret 2020 har Psykologteamet tilbudt et gruppeforløb; Styrk din mentale sundhed rettet mod unge i Odense Kommune som oplever problematikker relateret til selvværd, perfektionisme, tankemylder og selvkritik. I efteråret 2025 tilbydes det klassiske gruppeforløb, samt et gruppeforløb med samme tematikker men specifikt rettet til mænd og tilpasset denne gruppe.

Psykologteamet har i 2025 igangsat nye tiltag, bl.a. gruppeforløb for mænd, psykologhjælp til sårbare gravide og deres partnere og et øget fokus på samarbejde og brobygningen med Digital Psykiatri og digitale indsatser og løsninger for de unge.

Målgruppe

Tilbuddene er rettet mod unge i Odense Kommune i alderen 13-30 år, som oplever psykisk mistrivsel, og hvor problemstillingerne ikke er bedre rummet i andre tilbud eller indsatser.

Vigtigste konklusioner

- *Henvendelsesårsager*

De mest udbredte årsager til kontakt med Psykologteamet er angstsymptomer, relationelle udfordringer (familie, venner, partner) og lavt selvværd. Disse faktorer er centrale i vurderingen af børn og unges trivsel og fremhæves af bl.a. Trivselskommissionen som både risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer.

- *Stabil efterspørgsel og høj tilgængelighed*

Henvendelsesraten er stabil, og 67 % af de unge tilbydes et forløb – enten individuelt eller i gruppe. Det vidner om et relevant og tilgængeligt tilbud.

- *Vejvisende funktion*

Teamet yder kvalificeret vejledning fra første kontakt og gennem hele forløbet. Dette understøtter den unge i at navigere i både kommunale og civilsamfundsbaseerede tilbud og skaber kontinuitet og tryghed.

- *Afslutning uden behov for videre indsats*

For 62% af de unge ses der ikke behov for yderligere indsatser ved endt forløb.

- *Effekt og evaluering*

Evalueringer viser en markant forbedring i trivsel og psykisk belastning. Borgerne profiterer af samtalerne i en sådan grad, at de ved opstart gennemsnitligt har et trivselsniveau, som både ligger under landsgennemsnittet, og hvor de kan være i risiko for mistrivsel, men efter endt forløb nu ligger tæt på landsgennemsnittet og ikke længere befinder sig i umiddelbar risiko for dette.

Opsummering

Psykologteamet udgør et væsentligt og effektivt tilbud i Odense Kommunes indsats for at styrke unges mentale trivsel. Den fleksible, lettilgængelige og forebyggende tilgang gør teamet i stand til at møde unge tidligt og målrettet – med dokumenteret effekt.

Psykologteamets udvikling siden 2017 viser en løbende tilpasning til målgruppens behov, herunder særlige projekter og justeringer i faglige profiler og kompetencer. Dette sikrer, at tilbuddet forbliver relevant og virkningsfuldt.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Cæcilie Crawley deltog ikke i mødet. Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Bilag

Rapport om Psykologteamet 16-09-2025

Punkt 8: D-sag: Status på Psykiatриhandleplanen

29.00.00-G00-2-25

Sagsresumé

Odense Byråd besluttede i forbindelse med budget 2023 at igangsætte udarbejdelsen af en psykiatриhandleplan under Sundhedsudvalget. Planen er udformet som et ufinansieret handlingskatalog, hvilket betyder, at finansiering af de enkelte indsatser skal findes af de relevante politiske udvalg eller byrådet. Byrådet godkendte psykiatриhandleplanen den 5. februar 2025.

I budget 2024 og 2025 blev der afsat midler til initiativer i handleplanen:

- Budget 2024: 2,5 mio. kr. til bl.a. nedsættelse af ventetid på bostøtte.
 - Af de 2,5 mio. kr. blev 1,5 mio. kr. udmøntet til Ældre- og Handicapudvalget samt Beskæftigelses- og Socialudvalget, mens 1 mio. kr. tilgik Sundhedsudvalget.
- Budget 2025: 2 mio. kr. årligt til Sundhedsudvalget.

Udmøntning af midler til Psykiatриhandleplanen

I budget 2024 blev der afsat en pulje på 2,5 mio. i årene 2024 - 2026 kr. til initiativer i psykiatриhandleplanen, herunder nedsættelse af ventetid på bostøtte i både Ældre- og Handicapudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget. Midlerne blev på mødet i Sundhedsudvalget den 19. december 2023 udmøntet med 1 mio. kr. til Ældre- og Handicapudvalget og 0,5 mio. kr. til Beskæftigelses- og Socialudvalget. Det betyder, at der blev udmøntet 1,5 mio. kr. til nedsættelse af ventetiden til bostøtte og at de resterende 1. mio. kr. tilgik sundhedsudvalget.

Odense byråd vedtog den 9. oktober 2024 budget 2025, hvor der under Sundhedsudvalget blev afsat 2 mio. kr. årligt i årene 2025-2027 til initiativer i psykiatриhandleplanen. Den 5. februar 2025 godkendte byrådet den endelige Psykiatриhandleplan. På udvalgsrådet den 20. maj 2025 ændrede Sundhedsudvalget prioritering af Psykiatриhandleplanens 24 initiativer, ud fra et ønske om at målrette midlerne mod de sværest syge borgere.

Derudover prioriterede udvalget ud fra de tre kriterier, som Chefforum for Sundhedsområdet tidligere har fastlagt:

1. Tværgående indsatser på tværs af forvaltninger og på tværs af borgergruppe
2. Indsatser der skal kunne realiseres på kort sigt
3. indsatser på tværs af skalaen ” forebyggelse” til ”behandling” som er anvendt i psykiatриhandleplanen.

Udvalget gav forvaltningen mandat til at skalere indsatserne, så de matcher med den økonomi, der er til rådighed. Sundhedsudvalget har besluttet på den baggrund at sende følgende indsatser videre til behandling ud fra en prioriteret rækkefølge:

1. Ansættelser til prøvehandling og etablering af Peer-akademi
2. Midler til Social Sundhed
3. Ny Sundhedsfaglig tilgang til hjemløseområdet
4. Psykolog til misbrugsbehandling

Som led i Effekt- og Økonomiopfølgningen 1. halvårssag 2025, blev midlerne udmøntet til de respektive forvaltninger.

Såfremt udvalget ønsker at flere initiativer i psykiatриhandleplanen skal implementeres, skal relevante udvalg omprioritere midler eller finde finansiering på anden vis.

Psykiatриhandleplanen er vedhæftet som bilag.

Initiativer under Sundhedsforvaltningen:

- Psykologtilbud i Alkoholbehandlingen
- Øget tværsektorielt samarbejde efter selvmordsforsøg

- "Åben dialog" som metode
- Lettilgængeligt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel
- Behandlingskæde - forebyggelse af selvmord hos voksne
- Tilbud til fædre med fødselsdepression
- Lære-at-tackle at være pårørende
- Støttepunktet - målgruppeudvidelse

Opfølgning på Psykiatриhandleplanen

Som en del af psykiatриhandleplanen er det besluttet, at der skal foretages en opfølgning hvert fjerde år. Formålet med denne opfølgning er at sikre, at de igangsatte initiativer evalueres og justeres efter behov, samt at der skabes et kontinuerligt grundlag for udvikling og forbedring af indsatsen på psykiatриområdet.

Ny 10-års plan for psykiatrien

I foråret 2025 blev der lanceret en ny national 10-års plan for psykiatrien. Planen indeholder en række initiativer, som både regioner og kommuner er forpligtet til at implementere. Den nye plan har fokus på styrket tværsektorielt samarbejde, tidlig indsats og bedre behandlingstilbud.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Cæcilie Crawley deltog ikke i mødet. Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Bilag

Psykiatриhandleplan_Odense_Kommune_2025

Punkt 9: D-sag: Aktuelle sager

00.22.00-A00-4-24

Beslutning

Orientering givet.

Cæcilie Crawley deltog ikke i mødet. Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.